

MUONION KUNTA

Muonion kuntakeskustan osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Sisällysluettelo

1	Suunnitelman nimi ja suunnittelualue	1
2	Suunnittelutehtävän määrittely.....	2
3	Suunnittelutilanne.....	2
3.1	Maakuntakaava	2
3.2	Yleiskaava	4
3.3	Asemakaava	4
3.4	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	5
4	Vireillä olevat muut suunnitelmat ja hankkeet	5
4.1	Kaavahankkeet.....	5
4.2	Muut hankkeet	5
5	Maanomistus ja hallinta	5
6	Kaavan tavoitteet.....	6
7	Laadittavat vaihtoehdot	6
8	Laadittavat selvitykset.....	6
9	Arvioitavat vaikutukset	7
10	Osalliset	8
11	Osallistumis- ja aikataulusuunnitelma.....	9
12	Yhteystiedot	10

Muonion kuntakeskustan osayleiskaava

1 Suunnitelman nimi ja suunnittelualue

- Muonion kuntakeskustan osayleiskaava
- Suunnittelualue kokonaisuudessaan on Muonion kunnan alueella rajautuen lännessä Muonionjokeen. Suunnittelualueen rajaus kulkee Harrinivan eteläpuolelta Oustajärven ja Isolompolon kautta pohjoiseen Keinovuomanmaahan.
- Kaava-alueen likimääräinen pinta-ala on noin 15 k-m².

Kuva 1. Kaava-alueen likimääräinen rajaus (Paikkatietoikkuna/MML)

2 Suunnittelutehtävän määrittely

Työn tavoitteena on laatia kuntakeskustan asemakaavoitusta ja muuta maankäyttöä ohjaava yleiskaava selvityksineen.

Suunnitelma laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena aluevarausyleiskaavana, jossa määritellään tuleva alueidenkäyttö.

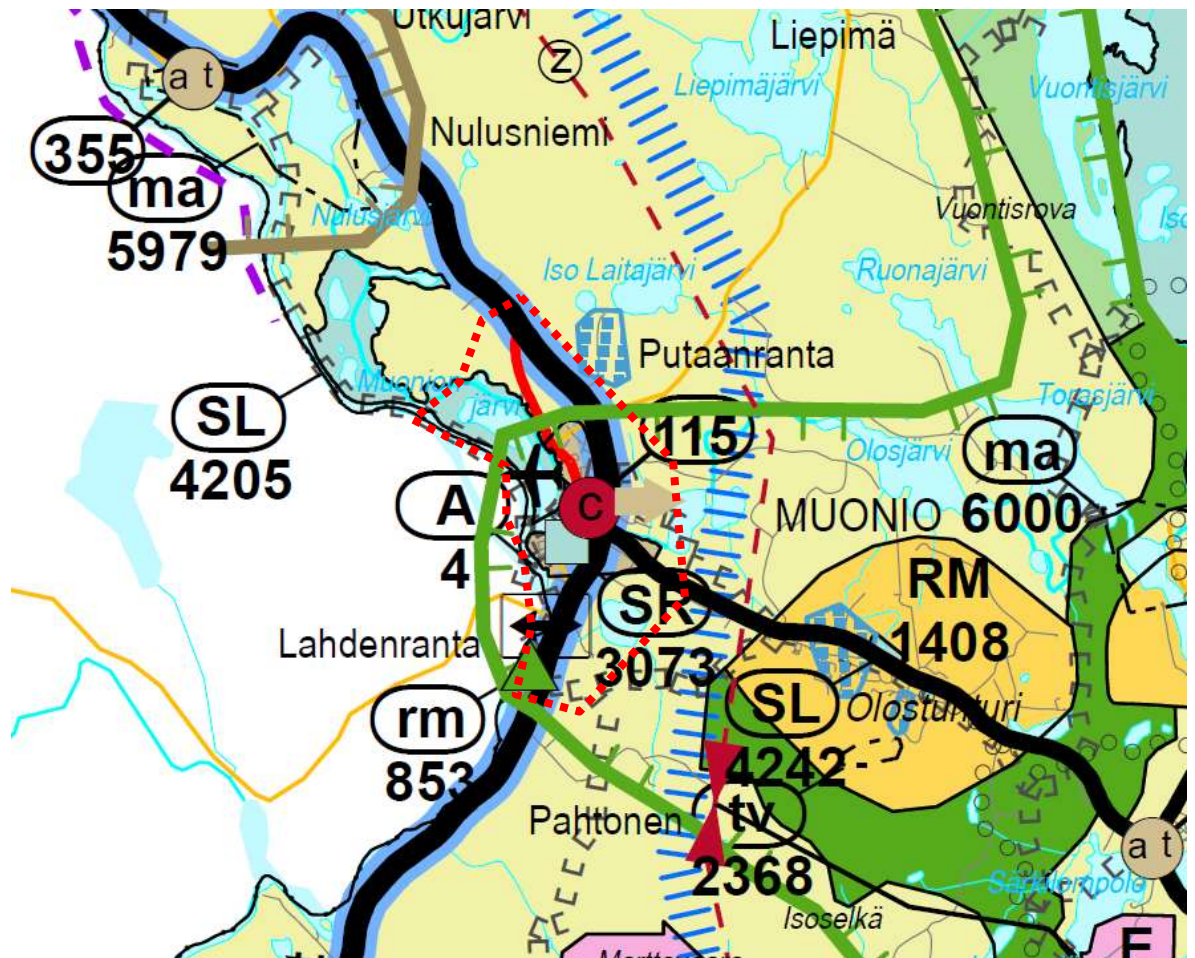
Muonion kunnanvaltuusto on 24.11.2014 hyväksynyt osayleiskaavan laatimisen kuntakeskuksen alueelle. Muonion kunnanhallitus valitsi kokouksessaan 23.4.2018 (117 §) kaavanlaatijaksi FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n.

3 Suunnittelutilanne

3.1 Maakuntakaava

Tunturi-Lapin maakuntakaava

Tunturi-Lapin maakuntakaava-alueeseen kuuluvat Enontekiö, Kittilä, Kolari ja Muonio. Kaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 23.6.2010. Maakuntakaava tuli lainvoimaiseksi 16.5.2012.

Kuva 2. Ote Tunturi-Lapin maakuntakaavasta. Likimääräinen kaavarajaus merkitty punaisella katkoviivalla. (lähde: Lapin liitto)

Koko maakuntakaava-aluetta koskevat määräykset, jotka kohdistuvat Muonion kuntakeskustan osayleiskaavan alueella:

Meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä on otettava huomioon valtioneuvoston päätös melutasojen ohjeista.

Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun.

Maisemallisesti herkällä alueilla, kuten tunturialueilla, jokien ja järvien rannoilla sekä pääteiden, matkailukeskusten, retkeilyreittien ja taajamien läheisissä metsissä eri käsittelytoimenpiteen on suunniteltava huolellisesti ottaen huomioon maiseman ominaispiirteet ja pyrittävä välttämään suuria muutoksia.

Ranta-alueilla tulee turvata rannan suuntainen kulkuyhteys.

Tulva-, sortuma- ja vyörymävaara-alueet on osoitettava yleis- ja asemakaavoissa joko alueina tai rakentamisrajoituksina. Rakennuspaikkoja ei saa suunnitella sijoitettavaksi alueille, joilla on tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Tulvariskialueet tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa.

Poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset on turvattava. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet ja valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.

Rakennuksia tai muita huomattavia rakenteita ei tule suunnitella sijoitettavaksi maisemallisesti aroille paikoille, kuten kapeisiin niemen kärkiin ja kannaksille sekä rantamaisemaa hallitsevien kumpareiden huipulle.

Hyville, yhtenäisille tai maisemallisesti tärkeille pelloille ei tule suunnitella sijoitettavaksi muuta kuin maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista, ellei niitä ole yksityiskohtaisemmassa kaavassa rakentamiseen sopivaksi osoitettu.

Rakentamisrajoitus:

Maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus on voimassa virkistys- ja suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetuilla alueilla (V, LL, EJ, S, SL, SM, SR, Se, rs, vt, kt, st, yt, tv sähkölinja). Rajoitus laajennetaan koskemaan ampuma- ja harjoitusalueita (EAH), kaivosalueita (EK), suojavyöhykkeitä (sv) sekä tärkeitä ja vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita.

Tunturi-Lapin maakuntakaavassa esitetyt merkinnät kaava-alueella:

Merkintä: **mv 8411 Levi-Ylläs-Olos-Pallas-Hetta**

Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistystyksen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.

Merkintä: **A 4 Muonio**

Merkinnällä osoitetaan asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita.

Merkintä: C 115 Muonion keskusta

Merkinnällä osoitetaan keskustahakuisten palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikennealueineen.

Merkintä: rm 853 Harriniva

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalveluiden alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua palvelevia toimintoja.

Merkintä: SR 3073 Muonion kirkko

Merkinnällä osoitetaan kirkkolain, rakennussuojelulain ja valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (480/85) tai maankäyttö- ja rakennuslain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita.

Merkintä: M 4529

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.

Kaava-alueen läpi kulkee myös Revontulentie, jonka merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen liikennekäytävä sekä moottorikelkkailureitti. Kaava-alueelle on osoitettu lentopaikan merkintä sekä uusi yhdystie.

Kaava-alueelta itään päin on osoitettu taajamatoimintojen laajenemissuunta. Merkinnällä osoitetaan taajamien yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tavoiteltavat päälaajenemissuunnat.

Alueella sijaitsee virkistysmatkailukohde.

3.2 Yleiskaava

Suunnittelualueella ei ole maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

3.3 Asemakaava

Kirkonkylällä on voimassa kymmenen erillistä asemakaavaa, joista viimeisimmät Lapin ympäristökeskus vahvisti 1.6.1995.

Viimeisimmän keskustan asemakaavan muutoksen kunnanvaltuusto on hyväksynyt 9.6.2014 § 23. Muutos käsitti korttelin 37.

3.4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

MRL 22 §:n mukaan Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet voivat koskea asioita, joilla on:

- 1) aluerakenteen, alueiden käytön taikka liikenne- tai energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;
- 2) merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai
- 3) valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävyYTEEN, aluerakenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita annettaessa on otettava huomioon MRL:n 1 §:ssä säädettyt lain yleiset tavoitteet ja 5 §:ssä säädettyt alueiden käytön suunnittelun tavoitteet.

4 Vireillä olevat muut suunnitelmat ja hankkeet

4.1 Kaavahankkeet

Suunnittelualueella tai sen välittömään läheisyyteen ei ole vireillä yleiskaavoja.

Asemakaavoista vireillä ovat Keskustan asemakaavan muutos, korttelit 117 ja 118 sekä Keskustan asemakaavan laajennus kiinteistön Haka 18:72 alueella.

4.2 Muut hankkeet

- Muonion matkailun askelmerkit 2015-2020 –matkailustrategia, Muonio 2014
- Tunturi-Lapin aluestrategia 2015-2030
- Lappi-Sopimus, Lapin maakuntaohjelma 2018-2021, Lapin liitto 2017
- Lapin Arktisen biotalouden kehittämisohjelma 2018-2025, Lapin liitto 2018
- Lapin hajautetun uusiutuvan energian ohjelma, Lapin liitto 2017
- Pohjoisen kaivosliikenne -hanke, Liikennevirasto (suunnitteilla)
- Vt 21 Kolari-Kilpisjärvi (Aurora)-hanke, Liikennevirasto (rakenteilla). Hankkeessa kunnostetaan valtatieä Kolarin ja Kilpisjärven välisellä osuudella useammassa kohtaa. Muonion kohdalla tie varustellaan älyliikenteen kokeilutieksi.

5 Maanomistus ja hallinta

Suunnittelualue on yksityisten maanomistajien ja Muonion kunnan hallinnassa.

6 Kaavan tavoitteet

Työn tavoitteena on laatia kuntakeskustan asemakaavoitusta ja muuta maankäyttöä ohjaava yleiskaava selvityksineen.

Suunnitelma laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena aluevarausyleiskaavana, jossa määritellään tuleva alueidenkäyttö.

7 Laadittavat vaihtoehdot

Lopullinen osayleiskaava muotoutuu kaavatyön aikana vuorovaikutteisen suunnitteluprosessin, selvitysten ja lähtöaineiston kautta valmisteluaineiston kautta.

8 Laadittavat selvitykset

Laadittava selvitys	Uusi vai päivitettävä/ täydennettävä	Täydennettävä vanha selvitys (nimi, laatija ja valmistumisvuosi)	Selvityksen laatija
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	uusi	-	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Elinkeinoselvitys	uusi	-	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Rakennetun ympäristön selvitys	uusi	-	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen ja Luoto Oy
Liikenne- ja liikennemeluselvitys	uusi	-	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Arkeologinen selvitys	uusi (Lapin maakuntamuseon ohjeistuksen mukaisesti)	-	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen ja Luoto Oy
Maaperä- ja pilaantuneiden maa-alueiden selvitys	uusi	-	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Luontoselvitys	uusi	-	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Natura tarveharkinta-arviointi	uusi	-	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Maisema- ja taajamakuvaselvitys	uusi		FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Tulva ja vesistöt selvitys	uusi	Lapin ELY-keskuksen aineistot	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

9 Arvioitavat vaikutukset

Kaavan vaikutuksia arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain yleisten säädösten sekä erityisesti 39 § (yleiskaavan sisältövaatimukset) edellyttämällä tavalla. Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt vaikutukset:

1. ympäristövaikutukset,
2. yhdyskuntataloudelliset,
3. sosiaaliset,
4. kulttuuriset ja
5. muut vaikutukset.

Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia.

Arvioinnin perusteella voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Jos vaikutukset ulottuvat toisen kunnan alueelle, tulee kaavan vaikutuksia selvitetessä olla tarpeellisessa määrin yhteydessä tähän kuntaan.

Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta tehtyihin selvityksiin, olemassa olevaan perustietoon, maastokäynteihin, osallisilta ja viranomaisilta saataviin lähtötietoihin ja palautteeseen, sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

10 Osalliset

A. Kaikki ne joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa:

- kuntalaiset, kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen asukkaat
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen loma-asukkaat
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen yritysten, laitosten työntekijät ja palvelujen käyttäjät
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen elinkeinonharjoittajat, maanviljelijät, kalastajat, metsästäjät, porotalouden harjoittajat

B. Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Leader Tunturi-Lappi
- Tunturi-Lapin kehitys ry
- Kyläyhdistykset
- Lapin luonnonsuojelupiiri ry
- MTK-Tunturi-Lappi ry
- Mannerheimin Lastensuojeluliiton Muonion paikallisyhdistys
- Metsänhoitoyhdistys Länsi-Raja ry
- Muonion riistanhoitoyhdistys
- Muonionniskan osakaskunta
- SLL Muonion ja Kolarin Luonto ry
- Muonion paliskunta
- Muonion Sähköosuuskunta
- Muonion Yrittäjät ry
- Muonion nuorisotoimi
- Paliskuntain yhdistys
- Teleoperaattorit
- Lapin rakennusperinne ry
- SPR

C. Viranomaiset

- Kunnan hallintokunnat
- Lapin liitto
- Lapin ELY-keskus
- Lapin lennosto
- Liikennevirasto
- Museovirasto
- Lapin maakuntamuseo
- Lapin pelastuslaitos
- Rajavartiolaitos
- Tullilaitos
- Metsähallitus
- Metsäkeskus
- Lapin sairaanhoitopiiri
- Tunturi-Lapin Ympäristöterveydenhuolto

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä.

11 Osallistumis- ja aikataulusuunnitelma

Osallistua voi ottamalla yhteyttä suunnittelijoihin tilaisuuksien yhteydessä, puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse. Suunnittelutyöstä on tietoa myös internetsivuilla: www.muonio.fi.

Kaavoitustyön aloittamisesta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tiedottaminen 05/2018

Kunta tiedotti kaavoitustyön vireille tulosta X.X.2018 ja asetti osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä X.X. – X.X.2018 väliseksi ajaksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kaavoitusprosessin ajan nähtävillä ja osalliset voivat lausua mielipiteensä siitä suullisesti tai kirjallisesti.

Osayleiskaavan vireilletulosta ja OAS:n nähtävillä olosta tiedotetaan kuulutuksella lehdissä, kunnan internetsivuilla sekä ilmoituksella kunnan ilmoitustaululla. Ilmoitus kaavan vireilletulosta postitetaan niille ulkopaikkakuntalaisille kaava-alueen maanomistajille, joiden osoitetiedot ovat tiedossa.

Kaavoitustyön käsittelyn vaiheet ja aikataulu

Työn aloittaminen, lähtöaineiston koonti, osallistumis- ja arviointisuunnitelma, aloitusinfo ja viranomaisneuvottelu 05-11/2018

Kaavoituksen käynnistyessä pidetään aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 64 §) 18.6.2018, johon kutsuttiin Muonion kunnan edustajat, kaavaa laativa konsultti ja ne viranomaiset, joiden toimialaa asia koskee.

Työn käynnistymisvaiheessa järjestetään yleisötilaisuus 19.6.2018.

Selvitykset 05-11/2018

Lähtöaineiston, viranomaisten kommenttien ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautteen pohjalta käynnistetään kaavoituksen tueksi laadittavien selvitysten tekeminen. Selvitykset valmistuvat vuoden 2018 loppuun mennessä.

Kaavan valmisteluaineisto 10/2018-04/2019

Selvitysten ja palautteen pohjalta laaditaan osayleiskaavan valmisteluaineisto ns. kaavaluonnos, joka asetetaan nähtävillä X.X. – X.X.201X. Osalliset voivat lausua mielipiteensä luonnoksesta. Muonion kunta pyytää tarvittavat viranomaislausunnot.

Nähtävilläolon aikana järjestetään yleisötilaisuus X.X.201X. Ajankohdasta tiedotetaan erikseen mm. kunnan internetsivuilla ja nähtävillä asettamisen kuulutuksessa.

Kaavaehdotus 04/2019-09/2019

Kaavaluonnoksista saadun palautteen perusteella laaditaan ehdotus osayleiskaavaksi. Ehdotus asetetaan nähtävillä X.X. – X.X.201X. Osalliset voivat lausua muistutuksensa ehdotuksesta. Kunta pyytää tarvittavat viranomaislausunnot.

Nähtävilläolon aikana järjestetään yleisötilaisuus X.X.201X. Ajankohdasta tiedotetaan erikseen mm. kunnan internetsivuilla ja nähtävillä asettamisen kuulutuksessa.

Kaavaehdotuksesta pidetään tarvittaessa 2. viranomaisneuvottelu (MRL 66 §), johon kutsutaan Muonion kunnan edustajat, kaavaa laativa konsultti ja ne viranomaiset, joiden toimialaa asia koskee.

Palautteen jättäjät saavat Muonion kunnalta kirjallisen vastineen samaansa palautteeseen, mikäli osoitetiedot ovat saatavissa.

Kaavan hyväksyminen 02/2020-03/2020

Muonion kunnanvaltuusto hyväksyy osayleiskaavan **X.X.2020 § XX**.

12 Yhteystiedot

Lisätietoa kaavoituksesta antavat ja palautetta vastaanottavat:

Muonion kunta

tekninen johtaja Jussi-Pekka Tammilehto puh. 0400 398 062

etunimi.sukunimi@muonio.fi

Kaavaa laativa konsultti:**FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy**

Vastaava kaavoittaja Lauri Solin puh. 044 704 6281

Mari Lampinen puh. 050 312 0390

etunimi.sukunimi@fcg.fi